

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 019131 17 Кж 2
Бања Лука, 06.11.2017. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија др Вељка Икановића као предсједника вијећа, Драгомира Миљевића и Горане Микеш, као чланова вијећа, уз учешће записничара Соње Матић, у кривичном предмету против оптуженог Г.В., због кривичних дјела, тешког убиства у покушају из члана 149. став 1. тачка 1. у вези са чланом 20. Кривичног закона Републике Српске и недозвољене производње и промета оружја или експлозивних материја из члана 399. став 1. истог закона, одлучујући о жалбама окружног јавног тужиоца и бранилаца оптуженог, адвоката Ј.Ј. из Б.Л. и М.С. из Б., изјављеним против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 019131 16 К од 08.06.2017. године, у сједници вијећа којој су присуствовали републички јавни тужилац Бранко Митровић, оптужени и његов бранилац, адвокат М.С., донио је дана 06.11.2017. године

ПРЕСУДУ

Одбија се, као неоснована, жалба окружног јавног тужиоца, а дјелимично уважавају жалбе бранилаца оптуженог, преиначава се у одлуци о казни пресуда Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 019131 16 К од 08.06.2017. године, тако што се оптужени Г.В. због кривичног дјела тешког убиства у покушају из члана 149. став 1. тачка 1. а у вези са чланом 20. Кривичног закона Републике Српске за које је том пресудом оглашен кривим, примјеном одредаба члана 38. тачка 1. и члана 39. став 1. тачка 1. Кривичног закона Републике Српске за то дјело осуђује на казну затвора у трајању од 8 (осам) година.

На основу члана 44. став 1. Кривичног закона Републике Српске оптуженом се у изречену казну урачунава вријеме проведено у притвору од 17.07.2016. до 17.10.2016. године.

У преосталом дијелу првостепена пресуда остаје неизмијењена.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 019131 16 К од 08.06.2017. године, оптужени Г.В. је оглашен кривим због кривичног дјела тешког убиства у покушају из члана 149. став 1. тачка 1. у вези са чланом 20. Кривичног закона Републике Српске (у даљем тексту КЗ РС) и за то дјело осуђен на казну затвора од 11 (једанаест) година.

На основу члана 44. став 1. КЗ РС оптуженом се у изречену казну урачунава вријеме проведено у притвору од 17.07.2016. до 17.10.2016. године.

Донесене су и одлуке о одузимању предмета, трошковима кривичног поступка и имовинскоправном захтјеву.

Истом пресудом оптужени је на основу члана 298. став 1. тачка в) Закона о кривичном поступку Републике Српске (у даљем тексту ЗКП РС) ослобођен од оптужбе због кривичног дјела недозвољене производње и промета оружја или експлозивних материја из члана 399. став 1. КЗ РС.

Против те пресуде благовремено су изјавили жалбе окружни јавни тужилац и браниоци оптуженог.

Тужилац побија пресуду због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о кривичној санкцији, с приједлозима да се првостепена пресуда у осуђујућем дијелу преиначи и оптуженом за то дјело изрекне већа казна, а да се у ослобађајућем дијелу пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Браниоци оптуженог побијају пресуду због битне повреде одредаба кривичног поступка, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде Кривичног закона и одлуке о кривичној санкцији (казни).

Бранилац оптуженог адвокат Ј.Ј. предлаже да се пресуда у осуђујућем дијелу преиначи и оптужени ослободи од оптужбе или да се та пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Бранилац оптуженог адвокат М.С. такође предлаже да се пресуда преиначи и оптужени ослободи, односно укине и предмет врати на поновно суђење.

Браниоци су поднијели и одговор на жалбу тужиоца и предложили да се она одбије као неоснована.

На сједници вијећа републички јавни тужилац је изнио жалбу, остао код навода и приједлога из жалбе, те предложио да се жалбе бранилаца одбију као неосноване.

Бранилац оптуженог, адвокат М.С. је изложио жалбу и одговор на жалбу, остао код навода и приједлога из жалбе и одговора на жалбу, а оптужени је излагање браниоца подржао, а подржао је и жалбу ранијег браниоца, адвоката Ј.Ј., као и одговор овог браниоца на жалбу тужиоца.

Разматрајући спис, побијану пресуду, жалбе и одговор бранилаца на жалбу тужиоца, одлучено је као у изреци ове пресуде из слиједећих разлога:

Жалбе бранилаца оптуженог побијају пресуду из истих жалбених основа, па ће овај суд у наставку образложења одговорити на све жалбене приговоре и у свим основима побијања пресуде. Када је ријеч о жалби браниоца оптуженог

адвоката Ј.Ј., ова жалба истиче битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачке г), з), к) и члана 311. став 2. ЗКП РС, али када износи разлоге за сваку од тих повреда онда садржај тих разлога не указује да су те повреде учињене. Због тога су сви приговори ове жалбе када је о наведеним битним повредама ријеч, неосновани. Жалба се бави и наводима који се свode на сумњу да ли је оптужени уопште учинилац кривичног дјела тешког убиства у покушају за које је оглашен кривим, указујући на могућност да је то дјело учинио неко други. Осим тога, у жалби се истиче и посебно излаже критици став чланова судског вијећа (предсједника и једног члана) при чему се наводи и име члана вијећа, док се изражава потпуно повјерење у другог члана вијећа. Ти приговори су неосновани јер по оцјени овог суда на такве субјективне наводе о улози појединих чланова судећег вијећа, овај суд не може давати оцјену тих жалбених приговора јер они нису у непосредној вези са закључцима које је оцјеном свих доказа, дакле и оптужбе и одбране, извела побијана пресуда. И бројни други приговори из те жалбе, како они у сегменту чињеничне основе побијане пресуде у осуђујућем дијелу, као и приговори повреде Кривичног закона су такође неосновани, јер нису конкретизовани и сви се они углавном свode на опште тврдње везане за ток главног претреса као и понашање и чланова судског вијећа и тужиоца, подношење захтјева за изузеће како предсједника вијећа тако и изузеће цијелог суда који је донио побијану пресуду.

Разматрајући приговоре који се износе у жалби браниоца оптуженог, адвоката М.С., овај суд налази да ни ти приговори нису основани како у жалбеном основу побијања пресуде у осуђујућем дијелу због битних повреда одредаба кривичног поступка, тако ни у другим основима побијања.

Наиме, ова жалба прије свега указује да пресуда не садржи разлоге о одлучним чињеницама, јер изрека пресуде не садржи наводе о облику виности. Тај приговор је неоснован јер је побијана пресуда на стани 31. у погледу облика виности образложила да је кривично дјело за које је оптужени оглашен кривим учињено са директним умишљајем јер да је оптужени био свјестан дјела и хтио његово извршење и изрека садржи наводе како у погледу субјективног, тако и објективног понашања оптуженог, као и у чему се то понашање у конкретном догађају манифестује. Посебно је образложено у чему се испољава подмуклост и лукавост оптуженог што се у овом случају када је о психичком односу оптуженог који се овдје испољава у директном умишљају, а све то и по оцјени овога суда представља ваљано образложење о одлучним чињеницама када је ријеч о психичком односу оптуженог према дјелу које се како је то већ речено у конкретном случају манифестује у директном умишљају.

Ова жалба наводима које износи указује на постојање озбиљне сумње у законитост начина на који је осумњичени дао исказ приликом саслушања у ПС Л. и пред окружним јавним тужиоцем, те различит приступ оцјени доказа у дијелу који се односи на осуђујући дио пресуде у односу на ослобађајући, истичући да је првостепени суд и у погледу осуђујућег дијела пресуде требао примијенити принцип *in dubio pro reo*. Посебно се, када је о осуђујућем дијелу пресуде ријеч жалба осврће на вријеме када је осумњичени лишен слободе, колико је задржан у ПС Л. и када је предат тужиоцу, па у вези са тим наводима истиче да се полицијски службеник Д.К. морао изузети од поступања у поступку против тада осумњиченог, јер да је он био присутан када је

осумњичени дао исказ у ПС Л. 18.7.2016. године, у присуству овог полицијској службеника (инспектора), па како је овај био раније у емотивној вези са оштећеном С.П., он се морао изузети од поступања у складу са одредбом члана 42. став 1. ЗКП РС. Изнесени жалбени приговори су неосновани. Прије свега овај суд истиче да инспектор Д.К. није предузимао ни једну радњу против оптуженог (осумњиченог) приликом његовог саслушања у ПС Л., а тврдња да је био присутан је паушална и ничим образложена. Овај суд напомиње да је бранилац оптуженог на главном претресу одустао од саслушања свједока Д.К..

У вези са жалбеним приговорима да је оптужени дуже задржан у ПС Л., да је у том времену и малтретиран због чега је признао оба дјела за која је оптужен, овај суд истиче да је и тај жалбени приговор неоснован, јер је у погледу довођења оптуженог, тада осумњиченог у ПС Л. и његово саслушање извршено у складу са одредбом члана 204. став 1. ЗКП РС, јер је он у ПС задржан у складу са том одредбом (највише 24 часа), да би након тога био предат тужиоцу који га је испитао у наредном року од 24 часа, а што је у складу са одредбом члана 204. став 5. ЗКП РС.

Ова жалба надаље указује на мањкавост чињеничне основе осуђујућег дијела побијане пресуде, указујући прије свега да се у овом случају када је о кривичном дјелу тешког убиства у покушају ријеч, ради о ниском стандарду доказивања и да се осуђујућа пресуда у овом дијелу заснива на признању осумњиченог датом у ПС а касније и пред окружним тужиоцем, док других доказа да је оптужени учинилац дјела, нема. Осим тога, жалба критикује и налаз и мишљење вјештака неуропсихијатра М.Н., јер да је тај налаз дат у околностима када је вјештаку било познато да је оптужени учинио дјело за које је оглашен кривим.

Изнесени приговори су неосновани, јер је вјештак неуропсихијатар обавио разговор са оптуженим и оптужени му је у разговору саопштио шта је учинио, изразио у том разговору своје кајање, исказивао је и о односима између њега и оштећене, што је све вјештак и навео у налазу, те коначно дао мишљење да је способност оптуженог да схвати значај дјела и управља својим поступцима када је ријеч о кривичном дјелу за које је оглашен кривим, била смањена. И у свједочењу на главном претресу пред првостепеним судом вјештак је одговорио на сва питања како оптужбе, тако и одбране. О свему томе је побијана пресуда дала ваљано образложење које и овај суд прихвата.

Неосновано се у жалбама бранилаца у сегменту чињеничне основе побијане пресуде истиче да изведени докази оптужбе нису пружили поуздан основ за коначан закључак да је оптужени учинилац кривичног дјела за које је оглашен кривим. Уз нагласак у жалби браниоца оптуженог, адвоката С. да се овдје ради о ниском прагу доказаности појединих чињеница, овај суд разматрајући у цјелини начин на који су оцјењени сви изведени докази како оптужбе, тако и одбране, те приговоре оцјењује неоснованим. Ово због тога, што је побијана пресуда укратко изнијела садржај свих доказа, оцијенила их појединачно и у међусобној повезаности у складу са чланом 295. став 2. ЗКП РС, па оцјеном свих тих доказа укључујући и свједочење оптуженог који је на главном претресу изричито устврдио да је он признање пред полицијским службеницима ПС Л., као и признање пред окружним тужиоцем дао због тога

што је претходно био припреман и малтретиран од стране припадника полиције, односно да је та признања дао због притисака који су на њега вршени прије него што је приступио давању исказа у ПС а потом и у Окружном јавном тужилаштву Бањалука. Оцјену свједочења оптуженог на главном претресу прихвата и овај суд. Ово због тога, што је исказ оптуженог који је дао у својству осумњиченог како у ПС Л., тако и на саслушању пред окружним јавним тужиоцем 18.07.2016. године, не само што садржи бројне детаље о којима се оптужени (тада осумњичени) изјашњавао, већ због тога што је он у оба случаја испитан у присуству браниоца, упозорен је прије испитивања на сва права која има осумњичени у складу са одредбама ЗКП РС, браниоцу није саопштио прије испитивања ни пред полицијом, ни пред јавним тужиоцем да је малтретиран од стране полиције.

Како жалба указује да је оптужени приликом испитивања у ПС и пред јавним тужиоцем признао и извршење кривичног дјела недозвољене производње и промета оружја или експлозивних материја из члана 399. став 1. КЗ РС, а за то дјело је ослобођен од оптужбе на основу члана 298. тачка в) ЗКП РС, жалба истиче да је исти принцип у оцјени доказа требало примјенити и када је ријеч о кривичном дјелу за које је оглашен кривим. О томе је већ речено у претходном дијелу образложења ове пресуде, али овај суд цијени потребним да у одговору на тај жалбени приговор одговори и то да се пресуда у осуђујућем дијелу не заснива само на признању оптуженог приликом саслушања у ПС и Окружном јавном тужилаштву Бањалука, како то неосновано тврди жалба, већ и на материјалним доказима на које се побијана пресуда позива у образложењу (записник о увиђају, фото-документација лица мјеста) као и исказ оштећене С.П. Наиме, речено је већ да је оптужени у својим исказима у ПС и пред тужиоцем износио низ детаља о односима који су постојали између њега и оштећене, жеље да с њом заснује брачну заједницу, његов однос према кћерки оштећене, те да је до поремећаја њихових односа дошло тек након што му је оштећена саопштила да њена кћерка не пристаје да живи с њима у селу С. (родно мјесто оптуженог). О свему томе су сагласно исказивали и оптужени и оштећена (оптужени приликом испитивања у ПС и пред тужиоцем), а оштећена током цијелог поступка.

Стога изнесени приговор жалбе да је на исти начин требало оцијенити доказе који се односе на осуђујући дио пресуде, као и на оне који се односе на ослобађајући, нису основани.

Из наведених разлога овај суд налази да када је о осуђујућем дијелу пресуде ријеч приговори жалби бранилаца нису основани ни у основу побијања пресуде због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, ни битних повреда одредаба кривичног поступка (на њих указује жалба браниоца, адвоката М.С.), а није повријеђен ни Кривични закон на штету оптуженог, јер су радње описане у изреци осуђујућег дијела побијане пресуде правилно квалификоване као кривично дјело тешког убиства у покушају из члана 149. став 1. тачка 1. КЗ РС, за које је оптужени и оглашен кривим.

Жалбама тужиоца и бранилаца оптуженог се осуђујућа пресуда побија и у одлуци о казни, тужилац налази да је изречена казна преблага имајући у виду околности под којима учињено дјело за које је оптужени оглашен кривим,

степен кривице оптуженог, да је оптуженом требало изрећи строжу казну, док жалбе бранилаца оптуженог само наводе основ побијања пресуде због одлуке о казни, али не наводе за то разлоге, па је овај суд одлуку о изреченој казни у вези са овим жалбама испитао у складу са одредбом члана 322. ЗКП РС (проширено дејство жалбе), па је оцјењујући приговор жалбе тужиоца да је изречена казна претвора, а цијенећи притом све утврђене отежавајуће и олакшавајуће околности на страни оптуженог и полазећи од сврхе кажњавања прописане чланом 28. КЗ РС, те имајући у виду одредбу члана 37. КЗ РС (општа правила о одмјеравању казне), овај суд је оцијенио да је изречена казна оптуженог у трајању од 11 (једанаест) година претвора и да се сврха кажњавања може остварити и осудом на мању мјеру казне. При томе овај суд је имао у виду да је оптуженом при одмјеравању казне узета као отежавајућа околност чињеница да је оштећена задобила тешку тјелесну повреду, а што је садржано у опису радње извршења, па се та околност не може цијенити као отежавајућа. Околност да оптужени није посјетио оштећену у болници нема онај значај који јој придаје жалба тужиоца, ако се има у виду да оптужени одмах по учињеном дјелу није ни могао посјетити оштећену у болници, будући да је био у притвору.

Имајући у виду да је за кривично дјело тешког убиства из члана 149. став 1. тачка 1. КЗ РС прописана казна затвора најмање десет година или казна дуготрајног затвора, да се за покушај тог кривичног дјела може блаже казнити, а што прописује одредба члана 20. став 2. КЗ РС, овај суд је оцијенио да су у овом случају испуњени услови да се оптуженом изрекне мања казна, па је примјеном одредаба КЗ РС о ублажавању казне, оптуженом изрекао казну затвора у трајању од 8 (осам) година налазећи да ће се мјером те казне остварити сврха кажњавања прописана у члану 28. КЗ РС, како с аспекта опште (генералне) тако и посебне (специјалне) превенције.

Из наведених разлога, одлучено је као у изреци ове пресуде на основу члана 328. став 1. ЗКП РС.

Што се тиче ослобађајућег дијела првостепене пресуде овај суд налази да је жалба тужиоца у том дијелу неоснована. Наиме, оптужени је у свједочењу на главном претресу пред првостепеним судом објаснио да је приликом испитивања у ПС и пред тужиоцем признао да је он са ратишта донио оружје и муницију, што је описано у изреци ослобађајућег дијела ове пресуде, али је на главном претресу исказао да је то оружје држао његов отац који је иначе за вријеме ратних дешавања на подручју Г. вршио снабдјевање оружјем мјештана, а признање у истрази је на главном претресу образложио тврдњом да је то учинио само због тога да не би повриједио свога оца који је био лошег здравственог стања, (у међувремену је и умро) па на главном претресу није ни могао бити саслушан. Како су на главном претресу саслушани свједоци А.В., З.В. и Б.В. потврдили да је оружје и одузето од оца оптуженог Б.В., а што је утврђено и на основу записника о претресању стана и других просторија који записник је и потписао отац оптуженог Б.В., те како осим признања оптуженог које је дао у истрази, а које је у свједочењу на главном претресу образложио, наводећи због чега је то признање дао, овај суд налази да је првостепени суд правилно поступио када је оптуженог за ово кривично дјело ослободио од оптужбе на основу члана 298. тачка в) ЗКП РС. Стога овај суд налази да је

жалба окружног јавног тужиоца у овом дијелу побијања пресуде неоснована, па је исту ваљало одбити на основу члана 327. ЗКП РС.

Из свих наведених разлога ваљало је одлучити као у изреци ове пресуде.

Записничар
Соња Матић

Предсједник вијећа
Др Вељко Икановић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић